

Preek over Filippenzen 1:8

- Schildwolde, 16 augustus 2020
- Kees van Dusseldorp

Thema: 'Contactloos verbonden'

votum en groet

Gezang 177:1,3,4 (GK17) Heer u bent mijn leven

wetslezing

Psalm 25:2,4

gebed

lezen: Filippenzen 1:1-26

bijdrage kinderen: Eén ding weet ik zeker

lezen: 1 Johannes 4:7-21

Lied 838 (LB13) O grote God, die liefde zijt

preek: Filippenzen 1:8

Psalm 89:1,2,6

gebed

collecte – collectelied 'We 'll never grow old'

Lied 425 (LB13) Vervuld van uw zegen

zegen

Gemeente van Jezus Christus,

‘Ik verlang naar jullie! Met heel mijn hart. Want jullie zijn me zo dierbaar.’

Dit zijn de woorden van Paulus. In zijn brief aan de gemeente in Filippi.

Maar lieve mensen, het zijn woorden die ik zo zou kunnen overnemen.

Wat verlang ik naar jullie! Om jullie te zien, te ontmoeten, te spreken. Om met elkaar te praten, te zingen, mee te leven, de Heer te dienen. Maar het blijft beperkt tot enkele ontmoetingen, overleg in kleine groepjes, en een groet en een zwaai voor wie ik toevallig op straat tegenkom.

Ik hoor het van meer mensen. Een oudere vrouw, die ik een paar weken geleden even sprak in haar tuin. Ze slaat zich er dapper door. Maar haar kringetje wordt kleiner. Mensen die in de kerk altijd naast haar zaten, heeft ze vanaf maart al niet meer gezien. Ze verlangt ernaar om weer mensen te ontmoeten, te spreken. Maar realiseert zich dat dat nog wel een lange tijd kan duren.

Jij kijkt nu naar deze dienst. Ik weet niet hoe het bij jou is. Misschien herken je dat verlangen niet zo sterk. Omdat je genoeg mensen spreekt en het druk hebt. Omdat voor jou het kerk-zijn vooral iets was van verplichtingen.

Paulus schrijft: ‘God weet hoe sterk ik naar jullie verlang. Jullie liggen me na aan het hart.’ Er is geen brief waarin Paulus zo sterk in zijn hart laat kijken. Zijn persoonlijke gevoelens, zijn geloof, zijn passies, maar ook zijn worstelingen: hij maakt via deze brief de gemeenteleden in Filippi deelgenoot van zijn leven. Hij zit in de gevangenis. Over beperkende maatregelen gesproken... Maar hij schrijft hartstochtelijk van zijn verlangen om hen weer te ontmoeten. Maar dat verlangen blokkeert hem niet, maar geeft diepgang aan zijn betrokkenheid. Hij kan de gemeente niet bezoeken. En wij weten dat hij de gemeente ook nooit meer zal bezoeken. Zijn verlangen is on vervuld gebleven. En toch is zijn verlangen geen klacht, maar een kracht. Dat hij schrijft over zijn verlangen naar de gemeente, geeft warmte en kracht aan het goede nieuws van Jezus Christus, waar Paulus dienaar van is.

Er is een diepe verbondenheid tussen Paulus en de gemeente van Filippi. Een geestelijke verbondenheid, die op bijzondere manieren vorm krijgt. Ik denk dat het ons helpt als we proberen zicht te krijgen op die bijzondere band. Wat is geestelijke verbondenheid? En hoe ziet dat eruit als je elkaar niet ziet en niet spreekt van mens tot mens?

** verbondenheid begint bij genegenheid

Het eerste wat ik daarover moet zeggen, is dat verbondenheid begint bij genegenheid. Paulus schrijft geen brief, omdat dat zou moeten. Of omdat de gemeente dat verwacht. Of omdat hij toch elk jaar wel even iets van zich moet laten horen. Hij schrijft ook geen brief met een standaardtekst die hij naar elke kerk zou kunnen sturen. Daarvoor zijn de formuleringen veel te hartelijk. Paulus schrijft vanuit zijn hart. Vanuit een diepe genegenheid voor de gemeente.

Echte verbondenheid begint bij genegenheid. Bij hartelijke belangstelling, liefde voor elkaar, aanvaarding van elkaar, zorg voor elkaar. Daarop kun je jezelf bevragen: hoe is het met mijn liefde voor de ander? Is er een verlangen om de ander te zien? Kun je blij zijn,

ook met de broeder die zo stug is, de zuster die zo snel haar woordje klaar heeft? Welke plek heeft gemeente in al zijn veelkleurigheid in je hart?

Het is twee jaar geleden dat Paulus voor het laatst in Filippi was. Bij Paulus is het niet: 'uit het oog, uit het hart'. Hij blijft met de gemeente bezig, bidt regelmatig voor ze. Ook nu hij zelf in de gevangenis zit. Je zou zeggen dat hij wel andere dingen aan zijn hoofd had. Zijn verdediging voorbereiden, bijvoorbeeld. Informatie over zijn proces proberen te krijgen. Maar Paulus laat niet toe dat zijn rechtszaak en zijn dagelijkse praktijk hem helemaal in beslag nemen. Er blijft in zijn hoofd ruimte voor geliefden en vrienden. Hij maakt in zijn agenda tijd voor gebed. Hij blijft zich bezig houden met de verspreiding van het evangelie. Hij neemt de ruimte om vanuit de gevangenis deze hartelijke, bemoedigende brief aan Filippi te sturen.

Nu moet ik zeggen dat de gemeente van Filippi daar zelf ook aan bijgedragen heeft: Ze hebben iemand naar hem toegestuurd, Epafroditus, om Paulus te ondersteunen in de gevangenis. Epafroditus had ook wat van de gemeente meegekregen voor Paulus. Geen bloemetje, fles wijn of doos chocolade. Maar een flink bedrag aan geld dat ze verzameld hadden. Paulus kan het goed gebruiken om vanuit de gevangenis aan het werk te blijven. Zijn eigen inkomsten zijn weggevallen, hij is daar afhankelijk van giften en gaven.

Aan alles proef je een diepe genegenheid. Van Paulus voor de gemeente. En van de gemeente voor Paulus. Echte verbondenheid begint bij genegenheid. Er is liefde in hun hart voor elkaar. Die liefde is in staat om de afstand te overbruggen. Om betrokken te blijven, ook in een lange tijd dat er geen ontmoeting mogelijk is.

Vroeger schreven geliefden brieven naar elkaar. Hoeveel briefwisselingen zijn er niet tevoorschijn gekomen uit van geliefden die elkaar bij voorbeeld in de oorlog jarenlang niet konden zien? Je komt daarin nogal eens een zin tegen als: 'Nu ik aan je schrijf, is het net of je heel dicht bij me bent.' Dat geldt natuurlijk niet alleen voor brieven, maar ook voor emails en zelfs voor persoonlijke berichten via social media. Als je van elkaar houdt, dan blijf je contact zoeken. Niet omdat het moet, maar omdat je het graag wilt. Dan blijf je momenten zoeken om iets van elkaar te horen en aan elkaar te laten weten. Verbondenheid begint bij genegenheid. Ik voor jou. Jij voor mij en voor anderen. Wij voor elkaar.

** die je leert als je alles plaatst in de relatie met Christus Jezus

Maar als je die genegenheid niet zo ervaart? Als de gemeente je niet zo na aan het hart ligt, zoals Paulus schrijft? Als je tot de eerlijke conclusie komt dat je bij veel mensen weinig liefde voelt?

Ik heb daar geen oordeel over. Mensen, karakters, ervaringen en omstandigheden zijn verschillend. Wel wijs ik erop, dat Paulus een diepe bron aanwijst door alles en iedereen te verbinden aan Jezus Christus. Dat is ook de enige die ons leven is. Die onze kerk kan dragen. Die ons bevrijdt van zonden en gemakzucht. Die ons bevrijdt van frustraties en bezorgdheid. Die ons aan elkaar verbindt. Wie Jezus Christus heeft leren kennen, die heeft het leven gevonden, hoe de omstandigheden ook zijn. Wie de liefde van Jezus Christus heeft leren kennen, die leert anderen liefhebben, wie hij of zij ook is.

'Jezus Christus is voor mij alles. Of ik nu ga sterven of dat ik nog een poos blijf leven: het zal bijdragen aan de eer van Christus. Of mensen nu met zuivere bedoelingen Christus verkondigen of toch met een stuk eigenroem: wat telt is dat Christus verkondigd wordt.' Zo plaatst Paulus alles in het licht van Jezus Christus. Die is voor hem allesbepalend geworden. Zijn band met Jezus geeft alles een andere kleur. Zijn gevoel voor mensen wordt liefdevoller. Zijn bemoedigingen worden hartelijker. Zijn waarschuwingen worden dringender. Zijn verlangen wordt sterker, zijn wijsheid groeit. Zijn prioriteiten zijn verschoven, zijn vrijheid neemt toe. Zijn rust is onaantastbaar, zijn blijdschap onverwoestbaar.

Jezus Christus is het nieuwe centrum van zijn leven geworden. Al in de eerste woorden van de brief proef je dat: Wij, Paulus en Timoteüs zijn de loopjongens van Jezus Christus. En we sturen deze brief aan de heiligen van Christus Jezus in Filippi. Paulus heeft de gemeente lief, omdat ze het geloof in dezelfde Heer delen als hij. Sterker nog, omdat dezelfde missie hebben als hij: het goede nieuws van Jezus Christus verder brengen. Hij houdt van de gemeente, omdat het de gemeente van de Heer is, met alle menselijkheid en gebrekkigheid die er ook is. Hij is betrokken op elke medegelovige, omdat hij weet dat God zijn werk ook in hen zal voltooien op de dag van Christus. Hij weet dat ieder christen eens zuiver en onberispelijk zal zijn, dat de goede werken beloond zullen worden en dat ze samen God zullen eren.

Voel je aan hoe dat werkt? Dat Jezus Christus het centrum van je leven is? Zijn genade, zijn dienstbaarheid, zijn verzoening, zijn bevrijding? Hoe dat doorwerkt in je opstelling naar andere gelovigen, naar niet-gelovigen, naar de gemeente en naar je kijk op het leven? Daar ligt de kern! Leven in het licht van Jezus Christus, hoe je omstandigheden ook zijn. Met welke beperkingen of maatregelen je ook te maken hebt. Leven in verbondenheid met andere gelovigen, op welke manier je daar ook vorm aan moet geven en wat je daarvoor ook moet overwinnen. Liefhebben leer je als je de liefde van Jezus leert kennen. Genegenheid komt in je hart, als Jezus daar woont door zijn Geest. 'Ik verlang naar u', schrijft Paulus, 'met de genegenheid van Christus Jezus'.

** die is praktisch verbonden aan het gebed

'En ik bid voor u'. Dat voegt Paulus eraan toe. Of beter gezegd: heel zijn brief is gedompeld in het gebed. Daarin krijgen geestelijke verbondenheid en christelijke genegenheid een praktische uitwerking. Dat werkt twee kanten op: de verbondenheid blijkt in het voortdurend gebed voor de gemeente. En het gebed versterkt ook de verbondenheid.

Is het gebed voor de ander niet de plek waar je hem of haar ontmoet bij de stoel van Jezus? Je brengt jezelf bij de Heer. En je brengt de ander bij de Heer. Daar sta je samen, dankbaar voor zijn liefde. Daar sta je samen met je vragen en je moeiten, met je zorgen en je verlangens, met je teleurstellingen en je strijd. Met al je gedachten en je gevoelens.

Dank voor elkaar en bid voor elkaar. Zoals Paulus dat doet in zijn brief aan de Filippenzen. Ik dank God voor jullie omdat jullie deelnemers zijn in de missie van Jezus Christus. En ik bid God voor jullie dat jullie liefde groeit door inzicht, wijsheid en onderscheidingsvermogen. Heel vaak bid Paulus voor de gemeente van Filippi. En ook de andere gemeenten, medewerkers, vrienden en familieleden zullen een plek in zijn gebeden hebben. Paulus had veel te danken en te bidden. En deed dat ook. Zo blijft de geestelijke verbondenheid op peil.

‘Ik verlang naar jullie! Met heel mijn hart. Want jullie zijn me zo dierbaar.’

Dat schrijft de apostel aan de gemeente. Het zijn geen loze woorden. Hij geeft er invulling aan. En het krijgt een praktische uitwerking. Hij kan ze niet opzoeken. En zal ze ook nooit weer bezoeken. De omstandigheden laten dat niet toe. Dat dit verlangen niet vervuld wordt, is voor hem geen klacht, maar een kracht. Hij vindt andere vormen van geestelijke verbondenheid: een gebed, een brief, een medewerker die hij langs stuurt..

Broeder, zuster: een gebed, een brief, een persoonlijk bericht, een telefoontje, een online dienst, een foto: wat heb jij veel mogelijkheden om de verbondenheid te oefenen en te onderhouden.

Mag ik in het bijzonder je aandacht vragen voor het gebed? Omdat in het gebed voor de ander de geestelijke verbondenheid gevoeld en gevoed wordt. Het is voor Gods kinderen altijd een belangrijke praktijk geweest: danken en bidden voor elkaar. Maar in deze tijd nog veel sterker.

Ik weet van sommige gemeenteleden, dat ze hier echt tijd voor maken en daar ook goede vorm voor gevonden hebben. Sommigen werken met een weekkalender: op zondag bid ik voor de kerk en de ambtsdragers, op maandag voor mijn familieleden, op dinsdag voor mijn vrienden, enzovoort. Maar ik weet van meer gemeenteleden dat ze het heel lastig vinden om dit vorm te geven.

Mag ik je vragen: zou je deze week de mensen uit je kring bij de Heer willen brengen? In concrete dankzegging en voorbede? Begin er vandaag mee. En ervaar hoe de verbondenheid en de liefde daarvan groeien. Hoe het verlangen een kracht wordt die diepgang geeft aan je geloof. Tot verheerlijking van Jezus Christus.

Amen